

ВІННИЦЬКА ОБЛАСНА ДЕРЖАВНА АДМІНІСТРАЦІЯ
ДЕПАРТАМЕНТ ГУМАНІТАРНОЇ ПОЛІТИКИ
ВІННИЦЬКА ОБЛАСНА СТАНЦІЯ ЮНИХ НАТУРАЛІСТІВ

СХВАЛЕНО

Науково-методичною радою
КВНЗ «Вінницька академія
неперервної освіти»

Протокол № _____
від _____ 2021 р.

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказом Департаменту
гуманітарної політики Вінницької
обласної державної адміністрації

№ _____ 2021 р.

**Навчальна програма з позашкільної освіти
еколого-натуралістичного напрямку
«Юні квітникарі»**

2 роки навчання

Вінниця 2021

Міністерство освіти і науки України
Департамент гуманітарної політики
Вінницької обласної державної адміністрації
Вінницька обласна станція юних натуралістів

ОБГОВОРЕНО ТА ПОГОДЖЕНО
Методичною радою Вінницької
обласної станції юних натуралістів,
протокол № 2 від 13.04.2021р.

Голова ради

 Н.А.Шмаль

ЗАТВЕРДЖЕНО

Педагогічною радою Вінницької
обласної станції юних натуралістів,
протокол № 2 від 31.05.2021р.

Голова ради

 О.А. Драгомирецька

«Юні квітникарі»

навчальна програма з позашкільної освіти
еколого-натуралістичного напрямку

2 роки навчання

м. Вінниця 2021 р.

Міністерство освіти і науки України
Департамент гуманітарної політики
Вінницької обласної державної адміністрації
Вінницька обласна станція юних натуралістів

СХВАЛЕНО

Науково-методичною радою
КЗВО «Вінницька академія
безперервної освіти»
Протокол від 28 серпня 2021 року №3

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказ Департаменту гуманітарної
політики обласної державної
адміністрації
від 01 грудня 2021 року №936

«Юні квітникарі»

навчальна програма з позашкільної освіти
еколого-натуралістичного напрямку
2 роки навчання

м. Вінниця, 2021 р.

Укладач:

Чупринко І.М. – керівник гуртка Вінницької обласної станції юних натуралістів.

Еколого-натуралістичний напрям

Рецензент:

Шмаль Н.А., завідувача відділом інформаційно-методичної роботи
Вінницької обласної станції юних натуралістів.

Міністерство освіти і науки України
Департамент гуманітарної політики
Вінницької обласної державної адміністрації
Вінницька обласна станція юних натуралістів

ОБГОВОРЕНО ТА ПОГОДЖЕНО
Методичною радою Вінницької
обласної станції юних натуралістів,
протокол №____ від _____
Голова ради
_____ Н.А.Шмаль

ЗАТВЕРДЖЕНО
Педагогічною радою Вінницької
обласної станції юних натуралістів,
протокол №____ від _____
Голова ради
_____ О.А.Драгомирецька

«Юні квітникарі»

навчальна програма з позашкільної освіти
еколого-натуралістичного напрямку
2 роки навчання

м. Вінниця 2021 р.

Укладач:

Чупринко І.М. – керівник гуртка Вінницької обласної станції юних натуралістів.

Еколого-натуралістичний напрям

Рецензент:

Шмаль Н.А., завідувача відділом інформаційно-методичної роботи
Вінницької обласної станції юних натуралістів.

НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА

«ЮНІ КВІТНИКАРІ»

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

В умовах інтенсивного використання природних ресурсів і забруднення навколишнього природного середовища особливої гостроти набуває проблема оздоровлення та озеленення довкілля. Важливу роль тут відіграє квітникарство як галузь рослинництва, яка займається вирощуванням декоративних рослин для висаджування в парках, садах, скверах, для внутрішнього та зовнішнього приміщень, вирощування квітів для створення композицій та букетів.

Залучення вихованців до створення і підтримки естетичної привабливості середовища — важливе завдання позашкільної екологобіологічної освіти. Це актуалізує створення відповідних навчальних програм.

Навчальна програма з позашкільної освіти еколого-натуралістичного напрямку «Юні квітникарі» спрямована на реалізацію в гуртках, творчих об'єднаннях закладів позашкільної освіти. Програма розрахована на вихованців віком 13-18 років.

Програма складена з урахуванням змісту освітніх галузей «Природознавство», «Математика», «Технології», «Здоров'я і фізична культура» Державного стандарту базової і повної загальної середньої освіти. Мета програми полягає у формуванні базових компетентностей особистості у процесі занять квітникарством.

Основні завдання передбачають формування таких компетентностей: *пізнавальної*: поглиблення знань про біологічні і декоративні якості квіткових рослин; різноманіття квіткових рослин захищеного і відкритого ґрунту, усвідомлення їх ролі в забезпеченні санітарно-естетичних умов

середовища, ознайомлення з новітніми технологіями в сучасному квітникарстві; з основами дослідницької діяльності;

практичної: використання набутих знань у повсякденному житті та побуті, формування умінь вирощування квітково-декоративних рослин, обирати потрібні джерела інформації та користуватись ними;

творчої: розвиток творчої ініціативи, формування творчих здібностей, потреби у творчій самореалізації та духовному самовдосконаленні; розвиток спостережливості, уваги, формування досвіду проектної та дослідницької діяльності;

соціальної компетентності: розуміння принципів сталого розвитку, уміння застосовувати їх на практиці; формування поваги до національних звичаїв і традицій; екологічної культури та мотивації на здоровий спосіб життя, потреби у професійному самовизначенні, самоосвіті та саморозвитку, розвиток позитивних якостей емоційно-вольової сфери: працелюбства, наполегливості, самостійності, відповідальності, поваги до людей; навички міжособистісної взаємодії, здатності працювати в команді.

Навчальна програма передбачає два роки навчання:
початковий рівень (1 рік) — 144 год. на рік, 4 год. на тиждень;
основний рівень (1 рік) — 144 год. на рік, 4 год. на тиждень.

Програмою передбачено вивчення практично всіх груп рослин, які використовуються в озелененні та оформленні інтер'єрів. Для кращого засвоєння тем більшу кількість годин відведено на практичні заняття.

Вихованці беруть активну участь у масових еколого-натуралістичних заходах, тематичних святах, конкурсах. Систематична робота з вирощування розсади квітів, догляду за рослинами у закритому ґрунті, квітниках, навчально-дослідній ділянці формує у вихованців трудові навички, екологічну свідомість, сприяє професійному самовизначенню.

Важливе значення має навчально-дослідна робота з різними групами рослин, в процесі якої вихованці навчаються спостерігати природу, аналізувати і узагальнювати отримані знання з подальшим їх застосуванням.

Значна увага приділяється профорієнтації вихованців, яка здійснюється під час екскурсій до зелених господарств, ботанічних садів, під час зустрічі з вченими та фахівцями виробництва, при проведенні конкурсів.

Керівник гуртка надає перевагу формам і методам занять, які сприяють розвитку творчих здібностей вихованців. Форми занять: навчальні, виїзні, дослідницькі; проведення практичних робіт, екскурсій, конкурсів, виставок, вікторин, написання рефератів, складання планів, проектів озеленення, фітодизайну приміщень тощо. Методи занять: візуальні, кінестетичні, аудіальні, полімодальні. Формами контролю за результативністю навчання є підсумкові, залікові заняття, опитування, захист творчої роботи, участь у конкурсах, виставках.

Програма гуртка може використовуватися під час проведення занять у групах індивідуального навчання, які організуються відповідно до Положення про порядок організації індивідуальної та групової роботи в позашкільних закладах.

Керівник гуртка в установленому порядку може вносити зміни до розподілу навчального часу на вивчення окремих тем програми, враховуючи рівень підготовки, вік, інтереси вихованців, стан матеріально-технічної бази закладу, в якому працюють гуртки.

Початковий рівень, один рік навчання

НАВЧАЛЬНО-ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН

№ з/п	Назва розділу	Кількість годин		
		теоретичних	практичних	Усього
1.	Вступ	2	2	4
2.	Історія квітникарства	4	4	8
3.	Біологічні основи квітникарства	4	2	6
4.	Однорічні декоративні рослини	8	12	20
5.	Дворічні декоративні	6	8	14

	рослини			
6.	Багаторічні декоративні рослини	8	12	20
7.	Декоративні рослини захищеного ґрунту	10	12	22
8.	Розмноження декоративних рослин	8	16	24
9.	Основи дослідницької роботи	6	8	14
10.	Участь у масових заходах	2	4	6
11.	Підсумок	-	6	6
	Разом:	58	86	144

ЗМІСТ ПРОГРАМИ

1. Вступ (4 год.)

Теоретична частина. Квітникарство. Сучасний стан квітникарства в Україні. Різноманітність квітково-декоративних та декоративно-листяних рослин, їх значення у житті людини. Роль ботанічних садів, парків, заповідників та заказників в охороні рослинного світу. Червона книга України. Представники місцевої флори, занесені до Червоної книги України.

Практична частина. Екскурсія до оранжереї, теплиці, зимового саду, колекційної частини навчально-дослідницької ділянки з метою ознайомлення з асортиментом декоративних рослин.

2. Історія квітникарства (8 год.)

Теоретична частина. Розвиток культури квітів у різні історичні епохи розвитку суспільства. Розвиток квітникарства: новітні технології у агротехніці та селекції вирощування квітів. Економічні основи

квітникарства. Квіти в народних переказах, легендах, літературних творах.

Практична частина. Підготовка рефератів про відомих квітників, ботаніків, селекціонерів. Підготовка рефератів на тему «Квіти в народних переказах, легендах, літературних творах». Участь у підготовці та проведенні Свята квітів. Екскурсія до ботанічного саду, садово-паркового господарства.

3. Біологічні основи квітникарства (6 год.)

Теоретична частина. Різноманіття рослин, які використовуються в квітникарстві, їх ботанічний склад. Класифікація рослин в декоративному садівництві за біологічними та виробничими ознаками. Рослини відкритого і закритого ґрунту.

Практична частина. Ознайомлення з літературою та підготовка презентації про декоративні рослини відкритого і закритого ґрунту.

4. Однорічні декоративні рослини (20 год.)

Теоретична частина. Морфологічна і біологічна характеристика, декоративні особливості однорічних декоративних рослин. Різноманітність однорічників: квітково-декоративні, декоративно-листяні, виткі, килимові, сухоцвіти. Нові сорти. Агротехніка вирощування однорічних декоративних рослин. Однорічні злакові рослини. Квіти в легендах та переказах, традиційні українські квіти. Однорічні квіти у фітодизайні інтер'єру приміщень та флористиці.

Практична частина. Календар безперервного квітування. Визначення однорічних квітів за зовнішніми ознаками. Збирання, очищення і зберігання

насіння однорічних квітів. Виготовлення гербарію та колекцій насіння однорічних декоративних рослин. Складання букетів і композицій із засушених квітів, злаків і сухоцвітів. Екскурсія до тепличного господарства.

5. Дворічні декоративні рослини (14 год.)

Теоретична частина. Морфологічна і біологічна характеристика, декоративні особливості дворічних декоративних рослин. Різноманітність дворічних декоративних рослин. Нові сорти. Особливості росту і розвитку. Агротехніка вирощування дворічних декоративних рослин. Роль красивоквітучих дворічних декоративних рослин у зовнішньому озелененні. Використання дворічників в озелененні та флористиці. Дворічники в букеті. Традиційні українські дворічники.

Практична частина. Створення колекції насіння дворічних квітів. Визначення насіння дворічників за морфологічними ознаками. Визначення схожості насіння. Виготовлення гербарію. Використання дворічників у зимовому букеті та композиції. Догляд за рослинами. Закладання дослідів з квітковими рослинами. Екскурсія до ботанічного саду чи об'єктів захищеного ґрунту.

6. Багаторічні декоративні рослини (20 год.)

Теоретична частина. Морфологічна і біологічна характеристика, декоративні особливості багаторічних декоративних рослин. Нові сорти. Цибулинні та бульбоцибулинні рослини. Кореневищні та бульбокорові рослини. Ліани. Малопоширені багаторічники. Вегетативне та генеративне розмноження багаторічників.

Практична частина. Підготовка насіння до зберігання. Визначення схожості насіння. Виготовлення гербарію, колекції насіння. Зимово-весняна вигонка багаторічників. Створення букетів та композицій з багаторічників.

Об'ємне засушування багаторічних квітів. Підготовка рефератів на тему «Значення та використання квітково-декоративних багаторічних рослин».

7. Декоративні рослини захищеного ґрунту (22 год.)

Теоретична частина. Вимоги до вирощування декоративних рослин в захищеному ґрунті (температурний режим, вологість повітря, освітлення). Горщечкові культури. Світлолюбні та тіньовитривалі, посухостійкі та вологолюбні рослини. Біологічні особливості вирощування рослин пустель, тропіків та субтропіків — трав'янисті, деревоподібні рослини, ліани і сукуленти. Догляд за рослинами захищеного ґрунту. Шкідники рослин захищеного ґрунту. Інтегрований захист від шкідників та хвороб.

Практична частина. Складання картотеки найбільш поширених кімнатних та оранжерейних рослин. Правила етикетування декоративних рослин захищеного ґрунту. Проведення фенологічних спостережень за ростом та розвитком рослин. Догляд за декоративними рослинами: підживлення органічними та мінеральними добривами, інтегрований захист від шкідників та хвороб, боротьба з хворобами. Експерсія до зимового саду, теплиці, оранжереї чи ботанічного саду.

8. Розмноження декоративних рослин (24 год.)

Теоретична частина. Способи розмноження квітково-декоративних та декоративно-листяних рослин. Насіннєве розмноження. Штучне запилення. Нові технології розмноження рослин: способи культури тканин. Вегетативне розмноження: поділ куща, бульб, цибулин, бульбоцибулин; вусами, кореневищем, відводками; живцювання (стеблові, кореневі, листові),

щеплення. Укорінення та стимулятори росту.

Практична частина. Розмноження декоративних рослин поділом. Розмноження квітково-декоративних і декоративно-листяних рослин стебловими і кореневими живцями. Розмноження квітково-декоративних рослин кореневими живцями. Розмноження відводками та вусами. Підготовка та висівання насіння. Догляд за живцями. Експедиція до квіткового господарства.

9. Основи дослідницької роботи (14 год.)

Теоретична частина. Досягнення науки і передовий досвід у квітникарстві. Методика наукових досліджень у квітникарстві. Основні терміни наукових досліджень. Методи наукових досліджень. Елементи методики, їхній вплив на точність польового дослідження. Класифікація польових дослідів. Вимоги до польового дослідження. Планування, закладання і проведення дослідів. Статистичний аналіз результатів досліджень. Тематика дослідів, які проводяться на навчально-дослідній земельній ділянці, об'єктах захищеного ґрунту.

Практична частина. Закладання дослідів. Ведення документації дослідження (щоденник, польовий журнал, звіт). Проведення фенологічних спостережень та агротехнічних заходів. Статистична обробка результатів досліджень. Формулювання висновків і пропозицій. Виготовлення наочних посібників. Експедиції до ботанічного саду.

10. Участь у масових заходах (6 год.)

Теоретична частина. Ознайомлення з умовами участі у регіональних

та всеукраїнських конкурсах.

Практична частина. Підготовка до участі в конкурсах дослідницького характеру.

Експерсії до науково-дослідних установ, ботанічного саду.

11. Підсумок (6 год.)

Підведення підсумків.

ПРОГНОЗОВАНИЙ РЕЗУЛЬТАТ

Вихованці мають знати і розуміти:

- правила безпеки життєдіяльності, санітарії і гігієни під час проведення робіт на навчально-дослідній земельній ділянці та в об'єктах захищеного ґрунту при вирощуванні та догляді за різними групами рослин;
- агротехніку вирощування декоративних рослин;
- морфологічну та біологічну характеристику та декоративні особливості одно-, дво- та багаторічних декоративних рослин;
- види декоративних рослин;
- асортимент найбільш поширених однорічних, дворічних та багаторічних декоративних рослин;
- способи розмноження квітково-декоративних та декоративнолистяних рослин;
- інтегрований захист від шкідників та хвороб;
- основи проведення дослідницької роботи.

Вихованці мають вміти і застосовувати:

- дотримуватись правил безпеки життєдіяльності, санітарії і

- гігієни під час проведення робіт на навчально-дослідній земельній ділянці;
- розпізнавати різні групи та види декоративних рослин;
 - вирощувати декоративні рослини відкритого та захищеного ґрунту;
 - виготовляти гербарій;
 - створювати колекції насіння;
 - визначати схожість насіння;
 - визначати насіння за морфологічними ознаками;
 - розмножувати квітково-декоративні та декоративно-листяні рослини;
 - закладати досліди;
 - вести щоденник спостережень, польовий журнал.

Вихованці мають набути досвід:

- фенологічних спостережень;
- вирощування декоративних рослин;
- догляду за декоративними рослинами;
- проведення дослідницької роботи;
- участі у конкурсах;
- комунікації за допомогою Інтернету.

Основний рівень, один рік навчання

НАВЧАЛЬНО-ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН

№ з/п	Назва розділу	Кількість годин		
		теоретичних	практичних	Усього
1.	Вступ	2	2	4
2.	Інтродукція та	4	4	8

	акліматизація декоративних рослин			
3.	Об'єкти захищеного грунту	10	10	20
4.	Особливості вирощування декоративних рослин в захищеному грунті	8	12	20
5.	Декоративні рослини в інтер'єрах	6	8	14
6.	Мистецтво квіткової композиції	6	12	18
7.	Декоративні дерева і кущі в озелененні	4	6	10
8.	Декоративні рослини у ландшафтному дизайні	10	18	28
9.	Основи дослідницької роботи	4	8	12
10.	Участь у масових заходах	2	4	6
11.	Підсумок	-	4	4
	Разом:	56	88	144

ЗМІСТ ПРОГРАМИ

1. Вступ (4 год.)

Теоретична частина. Естетико-екологічний потенціал квітникарства.

Сучасне озеленення населених пунктів і закладів освіти. Традиційні українські квіти, дерева, кущі. Обрядове значення квітів. Охорона дикорослих рослин. Рослини Червоної книги України.

Практична частина. Складання картотеки представників місцевої флори, що підлягають охороні. Екскурсія до парку.

2. Інтродукція та акліматизація квітково-декоративних рослин (8 год.)

Теоретична частина. Поняття інтродукції та акліматизації рослин.

Санітарно-профілактичні вимоги при інтродукції рослин. Акліматизація декоративних культур відкритого та захищеного ґрунту. Введення в культуру дикорослих рослин, правила догляду за ними.

Практична частина. Закладання у колекційному відділку ділянки колекції рідкісних квітково-декоративних рослин. Розмноження та догляд за новими видами та сортами квітково-декоративних рослин. Фенологічні спостереження за розвитком рослин у теплиці, на навчально-дослідній земельній ділянці, у природі.

3. Об'єкти захищеного ґрунту (20 год.)

Теоретична частина. Типи культивування споруд об'єктів захищеного ґрунту (теплиця, оранжерея, зимовий сад, парник). Призначення і асортимент рослин шкільної теплиці. Гідропоніка. Використання парників (вирощування розсади одно-, дво-, багаторічних квітів, живцювання декоративних кущів тощо). Ґрунт. Ґрунтові суміші: дернова, перегнійна, листова тощо. Вигонка. Вигоночні культури. Фізіологічні основи вигонки. Прийоми і способи що прискорюють вигонку. Особливості вигонки цибулинних рослин. Вигонка дворічних та багаторічних рослин. Технологія вирощування однорічників на зріз. Основні вимоги та методи проведення дослідницької роботи в теплиці. Економічне обґрунтування експлуатації тепличного господарства.

Практична частина. Пересаджування декоративних рослин. Інтегрований захист кімнатних рослин від шкідників і хвороб. Складання графіка та проведення поточного догляду за рослинами у теплиці. Підготовка ґрунтової суміші для конкретного виду рослин. Висівання

насіння. Пікірування розсади декоративних рослин. Вигонка.

Екскурсія до тепличного комплексу, зеленого господарства.

4. Особливості вирощування декоративних рослин захищеного ґрунту (20 год.)

Теоретична частина. Основні види квітково-декоративних та декоративно-листяних рослин та особливості їх вирощування. Роль органічних та мінеральних добрив у вирощуванні рослин захищеного ґрунту. Правила внесення добрив для підживлення рослин. Правила догляду за декоративними рослинами захищеного ґрунту. Вегетативне розмноження різних груп декоративних рослин: сукуленти, декоративно-листяні, квітково-декоративні рослини.

Практична частина. Догляд за декоративними рослинами. Підживлення декоративних рослин. Визначення необхідності пересаджування рослин. Перевалка та пересадка рослин. Етикетування та виготовлення паспортів кімнатних рослин. Складання довідника та календаря квітування найбільш поширених кімнатних рослин. Складання календаря підживлення кімнатних рослин. Проведення фенологічних спостережень за ростом та розвитком рослин у теплиці чи оранжереї.

Екскурсія до ботанічного саду або оранжереї.

5. Декоративні рослини в інтер'єрах (14 год.)

Теоретична частина. Основні стилі інтер'єрів. Чинники, що впливають на стиль інтер'єру з використанням елементів фітодизайну. Теоретичні основи гармонізації інтер'єрів. Синтез мистецтв в інтер'єрах. Рослинні композиційно-художні групи. Еколого-біологічні особливості життєдіяльності рослин в умовах інтер'єру. Мікрокліматичні умови в інтер'єрах: освітленість, температура, волога, повітряний режим. Групи

декоративних рослин: листяні, квітучі, сукулентні. Правила розміщення квітково-декоративних та декоративно-листяних рослин в інтер'єрах.

Правила використання духмяних рослин у фітодизайні. Поняття фітодизайну. Основні завдання фітодизайну. Роботи з алелопатії А. М. Гродзінського. Сучасний дизайн зимових садів, інтер'єрів. Основні правила створення проектів та ескізів інтер'єрів. Фітокомпозиції. Озеленення житлових та робочих приміщень. Правила використання духмяних рослин у фітодизайні.

Практична частина. Створення проекту та ескізу різних типів інтер'єрів: навчального класу, холу, дитячої кімнати. Підбір рослин та оформлення різних типів інтер'єру: зеленого куточка, дитячої кімнати, навчального класу. Створення рослинних композиційних груп. Висаджування фітокомпозицій із сукулентних рослин.

6. Мистецтво квіткової композиції (18 год.)

Теоретична частина. Флористика, школи флористики: європейська, японська, голландська, риси подібності та відмінності. Розвиток європейської школи флористики та фітодизайну. Вегетативний (природний) та декоративний стилі. Квіткові композиції та основні тенденції їх побудови: лінія, колір, пропорції, фон, текстура, урівноваженість. Сприйняття квіткової композиції: форма, рівновага, гармонія, акцент, нюанс, контраст. Стилі і геометричні форми квіткових композицій. Букети: стилі і форми. Правила підбору квітів для букету відповідної тематики та призначення. Символіка квітів і рослин.

Практична частина. Підбір та підготовка рослинного матеріалу.

Виготовлення букетів. Створення композицій в декоративному стилі.
Українські традиційні квіти у європейській флористиці. Виготовлення родинного оберегу. Створення тематичних композицій. Участь у конкурсах з флористики.

Екскурсії до квіткової крамниці, відвідування виставок квітів.

7. Декоративні дерева і кущі в озелененні (10 год.)

Теоретична частина. Садово-паркова архітектура. Біологічні, морфологічні та декоративні особливості декоративних дерев та кущів. Використання хвойних порід у озелененні, ландшафтному дизайні. Декоративні сади.

Практична частина. Розроблення проекту озеленення. Виготовлення гербарію, колекції насіння. Збір плодів декоративних дерев і кущів.

Екскурсії до розсадника, ботанічного саду, парку.

8. Декоративні рослини у ландшафтному дизайні (28 год.)

Теоретична частина. Сучасне квіткове оформлення та дизайн парків, скверів, закладів освіти, приватних садиб. Стили ландшафтного дизайну: регулярний та природний (пейзажний). Елементи ландшафтною композиції. Квітники (клумби, рабатки, бордюри, стрічка, партер, арабеска, мікс-бордер, масив, солітер тощо).

Газон, типи газонів. Види трав, що використовуються в газонах.

Вертикальне озеленення. Рослини для вертикального озеленення.

Оформлення відкритих водойм. Альпінарій. Агротехніка вирощування декоративних рослин на навчально-дослідній ділянці та у квітниках.

Влаштування квітників. Підготовка ґрунту. Правила утримання квітників і забезпечення їх декоративності.

Практична частина. Створення проектів зовнішнього озеленення закладу освіти. Робота над проектом: створення альпінарію або міксбордєру (вибір місця, підбір рослин, техніка підготовки та посадки, догляд за висадженими рослинами, підготовка до зими). Підбір рослин для закладання клумб, міксбордєрів. Підбір рослин для бордюрів, рабаток. Створення квітників. Догляд за висадженими рослинами на квітниках.

Екскурсії до садових центрів, зеленбудів, з метою ознайомлення з професіями квітникаря, агронома, озелєнєвача, ландшафтного дизайнера.

9. Основи дослідницької роботи (12 год.)

Теоретична частина. Методика проведення дослідницької роботи з квітництва. Нові технології у квітництві.

Практична частина. Закладання дослідів. Проведення фенологічних спостережень. Ведення польового журналу. Оформлення документації. Виготовлення наочних посібників.

Екскурсія до ботанічного саду, науково-дослідної установи.

10. Участь у масових заходах (6 год.)

Теоретична частина. Підготовка до участі в конкурсах районного, обласного, всеукраїнського рівня.

Практична частина. Участь у трудовій акції «Парад квітів біля школи». Участь у конкурсі «Галерея кімнатних рослин». Участь у конкурсі «Квітуча Україна».

11. Підсумок (4 год.)

Підведення підсумків.

ПРОГНОЗОВАНИЙ РЕЗУЛЬТАТ

Вихованці мають знати і розуміти:

- правила безпеки життєдіяльності, санітарії і гігієни під час вирощування та догляду за різними групами декоративних рослин;
- види квіткового оформлення;
- групи рослин, що використовуються у внутрішньому та зовнішньому озелененні;
- агротехніку вирощування декоративних рослин;
- принципи використання декоративних рослин в інтер'єрі;
- інтродукцію декоративних рослин;
- об'єкти захищеного ґрунту;
- основи композиції;
- основні види сучасного озеленення та фітодизайну інтер'єру;
- стилі ландшафтного дизайну;
- типи квітників;
- правила створення проектів.

Вихованці мають вміти і застосовувати:

- розпізнавати різні види декоративних рослин відкритого та захищеного ґрунту;
- вирощувати декоративні рослини відкритого і захищеного

грунту;

- підбирати рослини для різних типів інтер'єрів;
- розробляти проекти фітодизайну інтер'єру;
- розробляти проекти квіткового оформлення та ландшафтного дизайну закладів освіти;
- створювати композиції в декоративному стилі;
- вирощувати розсаду для озеленення;
- здійснювати влаштування різних типів квітників;
- розмножувати декоративні рослини;
- проводити фенологічні спостереження;
- виконувати дослідницьку роботу.

Вихованці мають набути досвід:

- проведення дослідницької роботи;
- вирощування декоративних рослин;
- догляду за декоративними рослинами;
- вести щоденник спостережень;
- складання проектів;
- дистанційної комунікації;
- участь у творчих конкурсах.

ЛІТЕРАТУРА

1. *Вадченко Ніна Львівна*. Золота енциклопедія сучасного квітництва: [декоративні рослини вдома, в офісі, на дачі] / І. Г. Данилюк (пер. з рос.) – Донецьк: БАО, 2009. – 384 с.
2. Збірник навчальних програм з позашкільної освіти еколого-натуралістичного напрямку [збірник / за загальною редакцією доктора педагогічних наук В.В. Вербицького]. – К.: «НЕНЦ», 2013. – 336 с.
3. *Капранова Е.Г.* Комнатные растения. – М.: АСТ, 2010. - 310 с.:ил.
4. Квітникарство [текст]: навчальний посібник / Л. П. Іщук [та інші]; за редакцією Л. П. Іщук], Білоцерківський національний аграрний університет. Біла Церква: [б.в.], 2014. – 292 с.
5. Квітникарство закритого ґрунту [текст]; навчальний посібник для студентів магістратури спеціальність 8.09010104 «Плодоовочівництво і виноградарство» / [Слепцов Ю.В. та інші]; Національний університет біоресурсів і природокористування України. – Вінниця: Нілан, 2014. – 284 с.
6. *Лазарева Оксана Васильевна*. Выращиваем однолетние садовые цветы [текст] / Лазарева О.В. – Харьков.: Аргумент Принт: Виват, 2014. – 254 с.
7. *Лимаренко А.Ю., Палеева Т.В.* Атлас комнатных растений. – СПб.; Сова;- М.: Изд-во Эксмо, 2003. – 320 с.: ил.
8. *Лысиков А.Б.* Почвы вашего сада. М.: Эксмо. 2010. – 88 с.: ил.
9. *Лотачева Н.И., Шешко Н.Б.* Комнатное цветоводство и дизайн. – Минск.: Современная школа, 2009. - 272 с.
10. Присадибне квітництво: корисні поради квітникарів. / Н. О. Якименко (пер. з рос.). – Донецьк.: ТОВ ВКФ «БАО», 2004. – 128 с.

11. *Родионова С. В.* Пособие цветовода-любителя.-М.: Цитадель, 2000.
12. *Степура А.В.* Енциклопедія домашнього декоративного квітництва: 5000 корисних порад фахівців. / К.В. Розової (пер. з рос.) - Донецьк: ТОВ ВКФ «БАО», 2004. – 384 с.
13. Фитодизайн інтер'єра. Серія «Євростандарт в доме». / [Светлана Хрусталева]; - Спб.: «Издательство «ДИЛЯ», 2005. – 224 с.
14. Хессайон Д. Г. Все о цветах в вашем саду. /Пер. с англ. Романовой О.И./ -М.: Кладезь-Букс, 2003. – 160 с.: ил.
15. *Хессайон Д. Г.* Все о комнатных растениях. [книга вторая]; /Пер. с англ. Романовой О.И./ -М.: Кладезь-Букс, 2014. – 128 с.: ил.
16. *Хессайон Д. Г.* Все о теплицах и зимних садах. /Пер. с англ. Романовой О.И./ -М.: Кладезь-Букс, 2012. – 128 с.: ил.
17. *Хессайон Д. Г.* Все о контейнерных растениях. /Пер. с англ. Романовой О.И./ -М.: Кладезь-Букс, 2010. – 128 с.: ил.
18. *Хессайон Д. Г.* Все о клумбовых растениях. /Пер. с англ. Романовой О.И./ -М.: Кладезь-Букс, 2011. – 144 с.: ил.
19. Цветы. /Пер. с ит. Н. Лебедевой./ М.: ООО «Издательство Астрель», 2001. – 320 с.: ил.
20. *Черевченко Т. М.* Довідник квітникаря-любителя.-К.: Урожай.-1994.
21. *Шнеллер Ли.* Цветы на вашем участке [текст]: более 200 видов неприхотливых садовых растений / Ли Шнеллер; [пер. с англ. Александра Валуйская] – Харьков.; Белгород: Книжный клуб «Клуб семейного досуга», 2012, - 219 с.

Интернет ресурси:

1. www.xpert.com.ua

2. www.my-flowers.com.ua

3. www.pervaya.com.ua

ОРІЄНТОВНИЙ ПЕРЕЛІК ОБЛАДНАННЯ

обладнання спеціалізоване: декоративні горщики та кашпо для декоративних рослин, ємкості для практичних робіт, лійки, оприскувач, вази, декоративні площки;

інструменти: секатори, ножиці побутові, лопатки, сапки, лопати садові, ножі, садові ножиці, підставки, кошики;

матеріали: ґрунтосуміші, дренаж, декоративні рослини, фурнітура, дріт, папір, ватман, скоч, анкор, тейп-стрічка, оазис, декор, живі квіти та зелень.